

ΔΗΛΩΣΗ

Άμεση απόσυρση των διατάξεων που παραβιάζουν την ανεξαρτησία της ζητά η ΕΕΔΑ¹

Με ιδιαίτερη έκπληξη η **Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)** διαπιστώνει ότι στο κατατεθέν στη Βουλή Σχέδιο Νόμου του Υπουργού Επικρατείας «*Σύσταση, συγκρότηση και αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης και άλλες διατάξεις*», περιλαμβάνονται διατάξεις που τροποποιούν τη σύνθεση της Ολομέλειάς της χωρίς εγγυήσεις ισοτιμίας συμμετοχής.

Η ΕΕΔΑ, ως το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας και ο εθνικός θεσμός για την προώθηση και προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, επισημαίνει τα ακόλουθα:

Αποτελεί βασική προϋπόθεση ανεξαρτησίας των Εθνικών Θεσμών για την προώθηση και προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΘΑΔ), σύμφωνα με τις αρχές των Παρισιών, να αποφασίζουν οι ίδιοι για τη σύνθεση και τη λειτουργία τους. Η ΕΕΔΑ είναι θετική στη συμμετοχή σε αυτήν εκπροσώπου της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ και με απόφαση της Ολομέλειάς της που έχει [γνωστοποιηθεί στον αρμόδιο Υπουργό](#), έχει ήδη εκφράσει την πρόθεσή της να προβεί σε ενδεχόμενη συμπλήρωση της σύνθεσής της με μέλη υποδεικνυόμενα από αντιπροσωπευτικούς φορείς της κοινωνίας των πολιτών με αναγνωρισμένη ενεργή δράση, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζονται τα εχέγγυα της ανεξαρτησίας της και η υφιστάμενη πλουραλιστική της σύνθεση, με ισοτιμη συμμετοχή όλων των πεδίων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σε πλήρη αντίθεση με όλα αυτά, η Κυβέρνηση αιφνιδιαστικά κατέθεσε στις 26.3.2019, νέα ρύθμιση, η οποία τροποποιεί τη σύνθεση της Εθνικής Επιτροπής. Η πρόταση αυτή καταργεί πλήρως την ισορροπη εκπροσώπηση ευρέως φάσματος δικαιωμάτων που υπάρχει ήδη από τον ιδρυτικό νόμο της ΕΕΔΑ και χάρη στην οποία η Εθνική Επιτροπή έχει επιβραβευθεί κατ' επανάληψη με τον ανώτατο βαθμό διαπίστευσης Α από τις αρμόδιες αρχές των Ηνωμένων Εθνών, καθεστώς καθόλου αυτονόητο και για αντίστοιχους θεσμούς άλλων χωρών της Ευρώπης, γεγονός που αποτελεί επίτευγμα της χώρας.

Η ΕΕΔΑ είναι υπερήφανη για την πολυσυλλεκτική σύνθεσή της με ισοτιμη εκπροσώπηση όλων των πεδίων προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και παραμένει σταθερή στην πεποίθησή της ότι για να εκπληρώσει την αποστολή της θα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί ως αποτελεσματικό όργανο της Πολιτείας. Σημειώνεται ότι ο ίδιος ο ιδρυτικός νόμος της ΕΕΔΑ διασφαλίζει την ισοτιμη εκπροσώπηση στην Ολομέλειά της των πεδίων δικαιωμάτων που εκπροσωπούνται στη σύνθεσή της, ενώ όπου

¹ Το παρόν κείμενο Δήλωσης εγκρίθηκε με μεγάλη πλειοψηφία από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ στις 26.3.2019.

υπάρχουν πεδία με περισσότερους εκπροσώπους, όπως τα Πανεπιστήμια, η ιδιότητα του Μέλους της Εθνικής Επιτροπής αποκτάται μετά από διαδικασία κλήρωσης.

Η ελληνική Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αποτελεί διεθνώς αναγνωρισμένο παράδειγμα έμπρακτης και διαρκούς διάδρασης με την Κοινωνία των Πολιτών. Στο πλαίσιο του ανεξάρτητου θεσμικού της ρόλου και με σκοπό την παρακολούθηση της ουσιαστικής συμμόρφωσης της Πολιτείας με την υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων του ανθρώπου, μεριμνά αδιάκοπα για τη διασφάλιση της εκπροσώπησης εξειδικευμένων οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Προς τούτο, πέραν των Ακροάσεων Φορέων που πραγματοποιεί βάσει του νόμου της για τη διαμόρφωσή των απόψεών της, η Ολομέλεια της Εθνικής Επιτροπής αποφάσισε το 2003 τη διεύρυνσή της με τη συμμετοχή Οργάνωσης των ΡΟΜΑ, ενώ το 2015 αποφάσισε την ίδρυση του Δικτύου Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας, όπου μετέχουν ως μέλη 46 οργανώσεις, ανάμεσα στις οποίες οργανώσεις της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ.

Όλα τα παραπάνω λήφθηκαν υπόψη για τη διαμόρφωση της γνωστής στην Κυβέρνηση ομόφωνης απόφασης της Ολομέλειας της Εθνικής Επιτροπής για εξέταση της δυνατότητας περαιτέρω διεύρυνσής της με πεδία δικαιωμάτων που πρέπει να έχουν εξειδικευμένα, αλλά ισοτιμη, εκπροσώπηση. Ως εκ τούτου η κυβερνητική πρόταση ακυρώνει μια κορυφαία για την Εθνική Επιτροπή διαδικασία, δημιουργώντας κακό προηγούμενο παρεμβάσεων στον πυρήνα της ανεξάρτητης υπόστασής της, που είναι η απρόσκοπτη λειτουργία της Ολομέλειάς της.

Η ενέργεια αυτή έρχεται να προστεθεί σε μία σειρά πράξεων ή παραλείψεων που παρεμποδίζουν την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία της ΕΕΔΑ. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η σημαντικότερη καθυστέρηση δέκα μηνών για την έκδοση πράξης διορισμού των μελών της νέας θητείας της Εθνικής Επιτροπής από τον Πρωθυπουργό, γεγονός που δυσχέρανε σημαντικά τη συμμετοχή της Εθνικής Επιτροπής, άρα και της χώρας, στα διεθνή όργανα, καθώς και η –παρά τις πολλαπλές και ρητές αντιρρήσεις της ΕΕΔΑ- «αστοχία» στις ρυθμίσεις για το καθεστώς του προσωπικού της. Επιπλέον, ερώτημα γεννάται σχετικά με τη χρονική συγκυρία της προωθούμενης διάταξης, η οποία έρχεται στη μεταβατική περίοδο μετά τη λήξη της θητείας της προηγούμενης σύνθεσης και πριν τη συγκρότηση σε σώμα της νέας και ενώ έχει ήδη συγκληθεί η Ολομέλεια της ΕΕΔΑ για την εκλογή νέου Προεδρείου στις 11 Απριλίου 2019.

Για τους λόγους αυτούς η ΕΕΔΑ ζητά την άμεση απόσυρση των διατάξεων του ανωτέρω σχεδίου νόμου που την αφορούν και εμμένει στην ανάγκη του έμπρακτου σεβασμού της ανεξαρτησίας της.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2019